Stand van zaken communicatie over nieuwe donorwet met bijzondere doelgroepen,

Versie juni 2021.

Doelgroep	**Wat doen/deden we?**	**Wanneer is/was het klaar?**	**Meer info**
Licht Verstandelijk Beperkten/laaggeletterden	We ontwikkelden de website www.hoewerktorgaandonatie.nl op het platform Steffie.nl, waarmee de doelgroep informatie krijgt over de donorwet en het donorregister. In aanvulling hierop ontwikkelden we een gesprekstool waarmee de doelgroep in gesprek kan met Steffie over orgaandonatie en de nieuwe donorwet.	November 2019 Juli 2020	Steffie.nl is een online platform voor kwetsbare mensen, dat jaarlijks 1 miljoen bezoekers heeft.
Licht Verstandelijk Beperkten	We ontwikkelen, in afstemming met SIEN (belangenvereniging voor mensen met een verstandelijke beperking) en de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland, een Infographic voor familie van wilsonbekwame kinderen en volwassenen over registeren en doneren bij wilsonbekwaamheid.	Februari 2020	De infographic is onder andere gepubliceerd op www.donorregister.nl en gedeeld met belangenorganisaties van mensen met een verstandelijke beperking.
Licht Verstandelijk Beperkten	Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland maakte, in overleg met VWS, een factsheet met FAQ's over de nieuwe donorwet voor zorgaanbieders en zorgverleners.	Oktober 2019	Samen met het zorgveld bekijken we doorlopend wat er nog meer nodig is aan informatie voor ouders, verzorgers en professionals.
Laaggeletterden	We schrijven het voorlichtingsmateriaal over de nieuwe Donorwet op A2-niveau en laten het testen onder laaggeletterden.	Doorlopend	Het voorlichtingsmateriaal wordt door Pharos afgestemd met en getest door taalambassadeurs.
Laaggeletterden	De stichting Lezen en Schrijven ontwikkelde, in opdracht van VWS, een lesbrief over de nieuwe donorwet. Met behulp van deze lesbrief: - begeleiden taalvrijwilligers en taaldocenten laaggeletterden bij het leren lezen en schrijven – krijgen laaggeletterden hulp bij het zoeken en begrijpen van informatie over de nieuwe donorwet	September 2020	De lesbrief van Stichting Lezen & Schrijven wordt ingezet in de periode van aanschrijving (sept 2020-mrt 2021).
Laaggeletterden	Samen met de Koninklijke Bibliotheek (KB) en de Stichting Digisterker (SD) ontwikkelde VWS een ondersteuningsaanbod voor bibliotheken. Hiermee kunnen bibliotheken burgers ondersteunen door het beantwoorden van	Vanaf juni 2020	mei ging een portal live waarop bibliotheken orlichtingsmaterialen kunnen bestellen. KB biedt promotiemateriaal aan waarmee bibliotheken de norwet onder de aandacht kunnen brengen. Dit materiaal it aan bij de voorlichtingscampagne van de Rijksoverheid.

	vragen over de nieuwe donorwet en bij het invullen van hun keuze in het Donorregister.		heeft een handreiking gepubliceerd waarmee bibliotheken en hoe zij mensen kunnen ondersteunen bij het invullen n hun keuze. , SD en VWS hebben gezamenlijk een Webinar gemaakt bibliotheken voor te lichten over de nieuwe donorwet en rol die zij kunnen spelen bij het ondersteunen van rgers. dienstverlening van bibliotheken is gestart vanaf medio i. Het accent van de ondersteuning ligt in de periode van aanschrijving (sept 2020 – medio 2021). In de brief die nsen dan ontvangen, wordt de bibliotheek ook genoemd fysieke plaats voor hulp bij de registratie in het norregister.
Laaggeletterden	De stichting Oefenen.nl biedt thuis oefenprogramma's aan voor mensen die moeite hebben met lees- en digitale vaardigheden. In hun editie 'Klik en Tik het internet op' besteden zij aandacht aan het invullen van je keuze in het Donorregister.	April 2020	Stichting Oefenen.nl heeft circa 400.000 gebruikers, die vooral in de thuissituatie oefenen met lezen en schrijven.
Laaggeletterden	Nivel onderzocht voor VWS de kennis en houding van laaggeletterden over de nieuwe donorwet en schreef een rapport met aanbevelingen voor voorlichting hierover aan laaggeletterden.	Oktober 2019	In overleg met de klankbordgroep communicatie werkten we vervolgacties uit, zoals met de Stichting Lezen en Schrijven en Oefenen.nl (zoals hierboven beschreven.
Gedetineerden	We onderzochten de mogelijkheid om groepsvoorlichting te geven aan gedetineerden in de Penitiaire Inrichting (PI) aan de hand van een pilot bijeenkomst.	Februari 2020	Uit de pilot in PI Alphen a/d Rijn kwam naar voren dat bijeenkomsten met meerdere gedetineerden, uit het oogpunt van veiligheid ingewikkeld en erg kostbaar zijn om te organiseren. Corona zette een definitieve streep door het plan. Het individueel begeleiden van een gedetineerde door een casemanager bij het invullen van een keuze heeft de voorkeur.
Gedetineerden	We verstrekten informatie over de nieuwe donorwet aan gedetineerden via casemanagers en penitiair inrichtingsmedewerkers van DJI.	Eerste helft 2020	Alle PI's kregen in januari een voorlichtingspakket en in juni een brief met de laatste informatie over de invoering van de donorwet. Ze zijn nogmaals geattendeerd op de beschikbare voorlichtingsmaterialen en verschillende PI's hebben extra materialen besteld.
Gedetineerden	We gaven directe voorlichting aan gedetineerden via Timeys, een krant voor gedetineerden die verspreid wordt via bibliotheken in PI's.	Vanaf najaar 2019	Vier uitingen zijn inmiddels verschenen: in november (2 pagina's) 2019 en februari 2 pagina's), mei en juni 2020.
Mensen met een migratie achtergrond	De folder ´Het nieuwe donorregister. Wat betekent dat voor mij?´is in elf talen beschikbaar: Nederlands, Fries, Engels, Duits,	Doorlopend	

	Spaans, Frans, Chinees, Pools, Arabisch, Turks, Papiaments. Ook is de folder ingesproken in het Berbers.		
Mensen met een migratie achtergrond	De animaties ´Het nieuwe donorregister´ en ´Hoe vult u uw keuze in?´ zijn in tien talen beschikbaar: Nederlands, Engels, Duits, Spaans, Frans, Chinees, Pools, Arabisch, Turks en Tigrinya.	Doorlopend	
Mensen met een migratie achtergrond	In kleine groepen gaan migranten in gesprek (tijdens de zogenaamde Donordialoog) over orgaan- en weefseldonatie en de nieuwe donorwet. Er komen in totaal 100 dialogen in Den Haag, Rotterdam en Amsterdam Nieuw-West voor de vijf grootste groepen niet-westerse migranten. Tussen september 2020 en april 2021 voerden we 75 dialogen uit in 17 gemeenten buiten de G4, waar relatief veel mensen met een migratie achtergrond wonen (Turks, Marokkaans, Surinaams, Caraïbisch en Irakees).	Vanaf oktober 2019 Vanaf september 2020	De dialogen zijn eind maart 2020 stopgezet i.v.m. corona en sinds augustus 2020 weer opgestart. Met het oog op een mogelijke nieuwe lockdown lieten we een alternatieve methode ontwikkelen om voorlichting aan migranten te geven via WhatsApp groepen. Na een succesvolle test van deze methode, houden we deze achter de hand voor het geval we de fysieke dialogen weer stop moeten zetten. De dialogen worden zoveel mogelijk uitgevoerd in de periode waarin de inwoners van de betreffende gemeente worden aangeschreven over hun registratie in het Donorregister. Vanaf het najaar 2020 ging de aandacht uit naar andere gemeenten in Nederland dan de G4 waar ook grote concentraties van eerder genoemde gemeenschappen wonen. De nadruk lag daarbij op voorlichting. Er werden diverse middelen ingezet om informatie over te dragen. Voor een diepere ideologische dialoog werd verwezen naar voorgangers en invloedrijke personen binnen de gemeenschappen.
Mensen met een migratie achtergrond	Voorlichtingsteams gingen het gesprek aan met inwoners van achterstandswijken over de nieuwe donorwet. In deze wijken wonen relatief veel mensen met een migratie achtergrond.	oktober 2019 – maart 2020	De voorlichtingsteams zijn sinds eind maart niet meer ingezet vanwege corona. Vanuit de voorbeeldfunctie van VWS is besloten uit oogpunt van beeldvorming (als een voorlichtingsteam de 1,5 meter niet in acht neemt) de teams niet meer in publieke ruimten in te zetten.
Mensen met een migratie achtergrond	Verwey Jonker instituut schreef in opdracht van VWS een advies over hoe migranten (nog meer) effectief benaderd kunnen worden met voorlichting	Januari 2020	In overleg met de klankbordgroep communicatie werkten we besluiten tot vervolgacties uit.

Mensen met een migratie achtergrond	VWS levert informatie over orgaandonatie en over de nieuwe donorwet aan de website ´Gezond in Nederland´ (voor Syriërs en Eritreeërs) en voor posts op de Facebook pagina´s Syriërs Gezond en Eritreeërs gezond in de eigen taal.	Vanaf augustus 2020	
Mensen met een migratieachtergrond	Samen met PR-bureau HvdM stellen we berichten en informatie op t.b.v. free publicity over de nieuwe donorwet, afgestemd op de vragen per specifieke culturele groep.	Juli 2020	Zodra de aanschrijving start, zullen we ook persberichten aanbieden aan de media van de belangrijkste migratiegroepen, met cijfers over registratiegraad en antwoorden op de meest gestelde vragen in iedere groep.
Mensen met een migratieachtergrond	Stichting OCAN (Caraïbische Nederlanders) adviseert en ondersteunt bij de volgende activiteiten voor mensen uit de Caraïbische gemeenschap: de productie van testimonials over orgaandonatie en de nieuwe donorwet; de productie van een tv-talkshow en een voorlichtingsspot voor jongeren over hetzelfde onderwerp; 7 voorlichtingsbijeenkomsten over de nieuwe donorwet voor Caraïbische Nederlanders.	Juni-december 2020	De talkshow is in september opgenomen en tenminste 2x uitgezonden door RTV7, het kanaal voor Caraïbische Nederlanders. Losse onderdelen in de talkshow zetten we ook in voor social media en tijdens de voorlichtings-bijeenkomsten voor deze doelgroep.
Mensen met een migratieachtergrond/ouderen	Voorlichtingsbijeenkomsten voor ouderen met een migratieachtergrond door het Netwerk van Organisaties van Oudere Migranten (NOOM). Het gaat om 100 kleinschalige bijeenkomsten in gemeenten waar in verhouding veel ouderen met een migratieachtergrond wonen. NOOM produceert korte filmpjes in 10 verschillende talen om ouderen met een migratieachtergrond op te roepen om hun keuze vast te leggen in het Donorregister.	september 2020-maart 2021 oktober 2020	De bijeenkomsten worden zoveel mogelijk uitgevoerd in de periode waarin de inwoners van de betreffende gemeente worden aangeschreven over hun registratie in het Donorregister. De filmpjes worden door de voorlichters verspreid binnen de gemeenschappen die zij bereiken met hun voorlichting.
Mensen met een migratieachtergrond/ouderen	Facebookcampagne: met minimaal budget en bestaand materiaal hebben we getest in hoeverre ouderen te bereiken zouden zijn via social media.	9 maart tot 9 april 2021	Met een meer gelaagde campagne i.p.v. twee losse posts nu (nl. met het 'see- think-do' concept), iets groter budget en de focus op vrouwen 65+ is het goed mogelijk om veel meer ouderen (dan de 160.000 nu) online te bereiken met een belangrijke boodschap. Het is daarbij belangrijk om aan te sluiten bij de vragen die bij hen leven. In dit geval ging het om vragen rondom donatie die leeftijd/leefstijl gerelateerd waren. Voor de antwoorden uit vragen uit deze post klikten 9.000 door voor meer informatie.

			Met de Facebookcampagne (uniek bereik 160.000/doorklikkers: 9.000) en de voorlichtingsvideo's (5.000 bezoekers) hebben we het gemiste bereik van de live bijeenkomsten (12.000- 5.200) goed kunnen compenseren. Er zijn voldoende middelen en kanalen ingezet om degene die daar behoefte aan hadden, goed te informeren binnen de aangesproken doelgroep.
Mensen met een migratieachtergrond/jongeren (2e en 3e generatie)	Online Ramadan-campagne	11 april -20 mei 2021	Doel was Turkse en Marokkaanse Nederlanders bereiken rond ramadanperiode. Er werd zoveel mogelijk aangesloten bij imams en netwerken binnen de gemeentes waar de grootste vertegenwoordiging van de Turkse en Marokkaanse Nederlanders woont. De 2e en 3e generatie ontving informatie via Facebook en/of andere online kanalen. We selecteerden op leeftijd, achtergrond, postcodegebied en favoriete pagina's. Zij ontvingen informatie rond de datum waarop in hun gemeente een bijeenkomst werd gehouden. We maken gebruik van de in 2020/2021 ontgonnen netwerken door heel Nederland. Resultaat: 88 (online) bijeenkomsten rondom de moskee voor de 1e en 2e generatie. Geschat bereik: 2.000. Gerealiseerd bereik: 3.400 Facebook live uitzendingen Turkse gemeenschap. Bereik: 15.450 Aantal views opgenomen interview in Turks voor Facebookpagina uitzendingen: 5.200 Facebook live uitzendingen Marokkaanse gemeenschap: 6.970 Aantal views opgenomen interview in Arabisch voor Facebookpagina's: 5.500 Aantal views opgenomen interview in Tamazigt voor Facebookpagina uitzendingen: 11.000 Social media campagne via display banners en social advertising (Facebook en Instagram): Verwachte weergaven: 662.000 Gerealiseerde weergaven: 1.487.000 Verwachte klicks : 3.750 Gerealiseerde klicks: 11.100 In totaal zijn meer dan 47.000 mensen bereikt binnen de doelgroep in de periode 11 april – 20 mei 2021.

Ouderen	Grote seniorenorganisaties, ANBO, KBO en Seniorweb, leveren een bijdrage aan voorlichting over de nieuwe donorwet, via hun website en ledenblad.	Vanaf februari 2020	In februari en mei 2020 publiceerde KBO 2x een groot artikel met verhalen en achtergrondinfo over de nieuwe donorwet, gebaseerd op de meest gestelde vragen die ouderen over de wet hebben.
Ouderen	We organiseren voorlichtingsbijeenkomsten over de nieuwe donorwet en orgaandonatie voor groepen ouderen buiten de grote steden. Als alternatief voor en aanvulling op de voorlichtingsbijeenkomsten, zijn twee video´s geproduceerd (1 over de nieuwe donorwet en 1 over orgaan- en weefseldonatie).	Januari – december 2020 September 2020	De 300 geplande bijeenkomsten waren al volgeboekt. Eind maart zijn deze bijeenkomsten stopgezet vanwege de corona crisis. Vanaf september worden de bijeenkomsten weer hervat. Verspreiding van de video´s via deelnemers aan de (eerdere en nieuwe) bijeenkomsten, ouderenbonden en andere maatschappelijke organisaties zoals bibliotheken.
Jeugd	Extra gastlessen op scholen via NTS (2000)	Continue in lopende schooljaar	Sinds maart zijn de gastlessen op scholen stopgezet i.v.m. corona. De NTS onderzoekt, in nauw contact met de scholen, de mogelijkheid om de gastlessen weer te starten.
Dak- en thuislozen	In overleg met Valente (voorheen Federatie Opvang) geven we informatie over de nieuwe donorwet aan dak- en thuislozen.	Voorjaar 2020	Met begeleiders en cliënten van de maatschappelijke opvang is een strategie opgesteld. Begin maart is aan alle instellingen voor maatschappelijke opvang een voorlichtingspakket gezonden. In juni hebben alle instellingen een brief met de laatste stand van zaken ontvangen en is opnieuw gewezen op de voorlichtingsmiddelen. Een aantal instellingen heeft aanvullende materialen besteld.
Blinden en slechtzienden	We hebben een audiobestand van de informatiefolder in het Nederlands laten inspreken en verspreid onder belangengroepen van blinden. Ook de brief en het registratieformulier, die vanaf september worden verstuurd, zijn beschikbaar als gesproken versie.	November 2019 en augustus 2020	We onderzoeken de mogelijkheden voor een optimale toegankelijkheid van de website www.donorregister.nl. De verwachting is dat vanaf begin 2021 de website van het Donorregister ook via Readspeaker beschikbaar is met voorleeshulp.
Doven en slechthorenden	We hebben, in samenwerking met het Nederlands Gebarencentrum, een voorlichtingsfilmpje met een doventolk gemaakt.	Juni 2020	Dit filmpje is beschikbaar op Donorregister.nl en is eind juni gedeeld onder de belangen- en patiëntenverenigingen van doven- en slechthorenden.